Izsáki Horgász- és Pihenőpark
H-6070 Izsák, 0331/9. hrsz.
Mobil: +36-30/249-6924
E-mail: horgaszto2008@gmail.com Web: www.izsakihorgaszto.hu

Amur (*Ctenopharyngodon idella* CUVIER et VALENCIENNES)

Egyéb nevei: amuri kele, fehér amur, fűponty, zöldponty.

Jegyei: Megnyúlt teste orsó alakú, oldalról csak enyhén lapított, majdnem hengeres. Hát- és hasvonala kevéssé ívelt, közel párhuzamos. Testéhez viszonylag kicsi fején a széles homlokrész hát-hasi irányban lapított. Szája félig alsó állású, ajkai vastagok.

Pikkelyei nagyok, erősen ülnek a bőrben, számuk az oldalvonal mentén 43-45. Színe sárgászöld, a hátrészen sötétebb árnyalattal. A hasa világos sárgásfehér. Úszói szürkések. Nagy növésű pontyféle. Hossza akár az 1 métert, testtömege pedig a 40 kilót is eléri.

Elterjedése: őshazája Kína, ahol az Amurban és az attól délre eső nagy folyókban él, de előnyös tulajdonságai miatt sokfelé meghonosították. Manapság az Antarktisz kivételével minden kontinensen megtalálható. Magyarországra 1963-ban hozták be, és noha természetes vizeinkben rendszeresen nem ívik, a mesterséges szaporításából származó ivadékok telepítésével szabadvízi állományai folyamatosan pótlódnak. Mint típusos folyóvízi hal nagy folyóinkban és a nagyobb mellékágakban elterjedt, de nagyon jól érzi magát az állóvízi élőhelyein is (Balaton, Fertő, Velencei-tó, Tisza-tó, holtágak, víztározók, horgásztavak).

Életmódja: Eredeti hazájában folyóvízi halként ismerik, szaporodása is a dél-kelet ázsiai nagy folyók áramló vizében zajlik, növényi táplálékát pedig leginkább az elöntött hullámtéren és a mellékfolyók hínarasaiban találja meg. Nálunk főként állóvizekben, csatornákban, valamint folyóink márna- és dévér-szinttájain, a hínáros részeken tartózkodik. Növényevő. A fiatalok kezdetben fito- és zooplanktonnal és apró gerinctelen állatokkal táplálkoznak, de hamarosan áttérnek a vízinövények puhább hajtásainak fogyasztására. A növényi részeket erős ajkaikkal tépdesik le, s a nagyobb növényi darabok felaprításában éles garatfogaik is részt vesznek. Természetes ívóhelye a homokos fenekű, hínárszéli, áramlásos, nyílt folyószakasz, ahol csoportosan májusban, júniusban ívik. Ikrája lebeg, miután a vízfelvételtől 4-5 mm-re is földuzzad. A 6. vagy 7-8. évben ivaréretté váló nőstény testsúlykilogrammonként 60-80 ezer ikrát érlel. Nálunk üzemileg mesterségesen szaporítják, de természetes úton is ívik. Az 1. évben ivadéka 10-16, a 2. évben 18-30, a 3. évben 28-45, a 4. évben 46-60, az 5. évben 55-70 cm nagyra fejlődik. A 43 cm-nél éri el az 1 kg-os testtömeget. 10-15 éves a legnagyobb egyedei akár 40 kg-on felüliek is lehetnek.

Jelentősége: Gazdasági szempontból való jelentőségét tükrözi, hogy a ponty után az ugyancsak távol-keleti eredetű busákkal együtt tógazdasági termelés második vonalába lépett elő. A halastavak, tározók, csatornák növényritkításában is hasznos szerepet tölt be. Szívesen telepítik horgászvizekbe is, mert nehezen horogra csalható, de kapása után jól küzdő, harcos sporthalnak bizonyult. Alacsony zsírtartalmú húsából megfelelő fűszerezéssel kitűnő halételek készíthetők. Növénnyel, főtt kukoricával vagy gilisztával csalizott úszókészséggel fogják. Fajlagos tilalmi ideje nincs. A legkisebb kifogható példánya 35 cm. Mennyiségi korlátozás: naponta 3 db fogható. A tiszai ciánszennyezés után a tiszai kormánybiztos – mint „tájidegen fajnak" – az újratelepítését megtiltotta. Szabadvízi kihelyezése (egyebütt is) csak a makrofíta vízinövényzetben dús részeken, megfelelő létszámarányban indokolt. A Természetvédelmi Hivatal további nyíltvízi telepítését 2000-től megtiltotta.